

Mødet den 2. Septbr. 1920.

Fraværende: Bech, Brøndum, N. Joh. Laursen, Møller, Salling og Simonsen.

1. (J. Nr. 32—1920). **Indenrigsministeriets Stadfæstelse paa Ændringer i Lønregulativet.**

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 93—1920). **Indenrigsministeriets Godkendelse af Kommunens Garanti for Gudenaa-centralens Laan paa 6 Mill. Kr.**

Toges til Efterretning.

3. **Indenrigsministeriets Godkendelse af Købekontrakter med**

- a. (J. Nr. 11⁴—1920). Beslagsmed R. Hansen.

- b. (J. Nr. 11⁵—1920). Partikulier E. Madsen.

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 250—1920). **Skrivelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder angaaende nogle af Havnen ønskede Ændringer i Havne- og Brotaksten.**

Formanden meddelte, at Havneudvalget særlig havde ønsket en Bestemmelse om, at for at Skibe kunde kaldes indenbys, skulde Rederiet have Kontor paa Stedet. Men Ministeriet havde ikke kunnet gaa med hertil. Det var beklageligt, for nu kunde Selskaber, hvis Skibe gik meget paa Aarhus Havn, slippe med halv Afgift, selv om de havde Kontor andetsteds. Taleren havde gjort Ligningsmyndighederne opmærksom paa, at man

saa maatte se at faa nogen Skat fra de Rederier, som vilde gøre Brug af denne Begunstigelse. Havneudvalget mente, at man var nødt til at bøje sig for Ministeriet og tage Sagen til Efterretning.

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 356—1920). **Skrivelse fra Kirkeministeriet med Approbation paa Ændringer i Betalingsreglementet for Kirkegaardene.**

Formanden oplyste, at det Reglement, der var Tale om her, var indsendt for et Par Aar siden, og det blev først approberet nu. Det var altsaa ikke det sidst vedtagne, som blev indsendt til Approbation i Foraaret.

Toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 350—1920). **Skrivelse fra Kirkeministeriet angaaende Forstaaelsen af Overenskomsten af 29. Januar 1915 om Offer afløsningen.**

Toges til Efterretning.

7. (J. Nr. 238—1920). **Undervisningsministeriets Approbation paa Oprettelse af 4 Lærer- og 5 Lærerindeembeder.**

Toges til Efterretning.

8. (J. Nr. 212—1920). **Meddelelse fra Købstadforeningen om en til Regeringen rettet Henvendelse angaaende Automobilers Beskatning.**

Toges til Efterretning.

9. (J. Nr. 332—1920). **Amtsraadets Tiltrædelse af Lønforhøjelse til Rengøringskonerne ved Ting- og Arresthuset.**

Toges til Efterretning.

10. (J. Nr. 110—1920). **Amtsraadets Tiltrædelse af Forhøjelse af Vederlaget til de visiterende Læger.**

Toges til Efterretning.

11. (J. Nr. 23⁹—1920). **Beretning om anmeldte Byggeforetagender og Byggedispensationer i 1919—20.**

Toges til Efterretning.

12. (J. Nr. 182—1920). **Bekendtgørelse om Besigtigelsesforretning den 7. September angaaende Højbanen fra Aarhus H til Aarhus Ø Station.**

Til at deltage i denne valgtes **F o r m a n d e n** og **B e c h**, Suppleant: **M ø l l e r**.

13. (J. Nr. 352—1920). **Henstilling fra Politimesteren om Politistyrkens Forøgelse med 6 Betjente til Vagt ved amerikanske Skibe i Havnen.**

Budgetudvalget indstiller, at der svares, at man ikke for Tiden ønsker ansat flere Betjente i den omhandlede Anledning.

F o r m a n d e n meddelte, at der gennem Firmaet Bergmann, Schmidt & Co. var indkommet et Andragende om, at disse Skibe, naar de laa i Aarhus Havn, kunde faa Politivagt til at holde Kontrol med, at der ikke passerede noget ulovligt om Bord eller mellem Skibene og Land. Budgetudvalget havde forespurgt Havneudvalget, hvor mange Liggedage amerikanske Skibe havde haft i det sidste Aar, og det var opgjort til 233 Dage. Hvis man regnede med dette Tal, vilde det betyde en aarlig Udgift for Kommunekassen paa 13—14000 Kr. Budgetudvalget kunde derfor ikke anbefale Sagen, saa meget mere, som man ikke fandt, at den danske Befolkning var pligtig til at holde Orden paa amerikanske Skibe; de havde jo Officerer om Bord, som kunde sørge herfor.

C h r i s t e n s e n anbefalede at følge Indstillingen. En saadan Vagt maatte lige saa godt gælde for andre udenlandske Skibe, og saa vilde det blive en meget stor Udgift. I denne Forbindelse vilde Taleren henlede Opmærksomheden paa, at ifølge et af Byens Blade havde Politimesteren udtalt, at der endnu var 6 af Byens Betjente beskæftiget ved Statspolitiet. Derfor saa det lidt

mærkeligt ud, at man nu ønskede Politistyrken forøget.

Formanden antog, at Grunden hertil var, at der ikke var Statsbetjente nok til at udføre Arbejdet. Men der var Anledning til, at man ved Aarets Slutning fik en Opgørelse over, hvor mange af Byens Betjente der i Aarets Løb havde været beskæftiget ved Statspolitiet, og saa sendte Staten en Regning over dette Arbejde.

Indstillingen vedtoges.

- 14 (J. Nr. 400—1920). **Andragende fra »Det danske Petroleumsaktieselskab om Tilladelse til Lægning af en Kloak gennem Riis Skov.**

Brolægningsudvalget og Skovudvalget kan anbefale Andragendet paa de af Stadsingeniøren foreslaaede Vilkaar.

Indstillingen vedtoges.

15. (J. Nr. 167—1920). **Meddelelse fra det til Forhandling med Sporvejsselskabet nedsatte Udvalg.**

Følgende Indstilling forelaa:

»Ovenstaaende Udvalg indstiller, at Byraadet bliver staaende ved den nu gældende Overenskomst, hvorefter der betales 30 Øre pr. K. W. T. for Elektriciteten og 15 Øre pr. Sporvognsbillet. Ønsker Selskabet ikke at blive staaende ved denne Overenskomst, foreslaar man at gaa tilbage til den Overenskomst, der var gældende indtil 31. December 1919, da Prisen paa Elektricitet var 18 Øre, og Sporvognsbilletten kostede 10 Øre. Udvalget har ogsaa forsøgt at dele Forhøjelsen paa Billetterne imellem Selskabet og Byraadet og kan fremdeles gaa med til en Deling fra Grunden af, men her har Selskabet stillet sig saaledes, at det forlanger Indtægten for 1919 garanteret, forinden en Deling finder Sted. Resultatet heraf vil maaske blive, at Byen

ikke faar en Øre eller i hvert Fald knn et Beløb, der er betyningsløst. En Forespørgsel fra Kontorchef Neergaard om en vis Garanti for, at Selskabets Kørsel i 1920 blev tilsvarende den udvidede Kørsel i 1919, besvaredes ikke af Selskabet, men gav Anledning til, at Formanden for Sporvejsselskabet afbrød Forhandlingerne. Udvalget finder det meningsløst, at en Del af Skatten fremdeles skal anvendes for at give Selskabet Udbytte, efter at Taksten er forhøjet til 15 Øre.◄

K j e l d S ø r e n s e n erindrede om Sagens Forhistorie. Indtil Nytaar var Taksten for Sporvognskørsel 10 Øre og Betalingen for Strøm 18 Øre, og derefter førtes Forhandlinger, som resulterede i, at Sporvejsselskabet fik Lov til at forhøje Taksten til 15 Øre imod at betale 30 Øre for Elektriciteten. Efter 8 Maaneders Forløb opsigde Sporvejsselskabet Overenskomsten, idet de ønskede at faa Strømprisen nedsat til 22 Øre, men alligevel bibeholde 15 Øres Taksten, dog saaledes, at hvis Indtægten steg saa og saa mange %, skulde Strømprisen forholdsvis forhøjes. Men Selskabet havde selv indrømmet, at der næppe blev Tale om at komme over de 22 Øre. Da der ikke i Byraadet var Enighed om at gaa med hertil, blev der nedsat et Udvalg paa 5 Medlemmer til at forhandle videre med Selskabet, og der havde været afholdt 2 Møder. Første Gang var Forhandlingerne gaaet ganske godt; man havde gjort opmærksom paa, at det var rimeligt, Selskabet betalte den Pris, som Elektriciteten kostede, men det vilde Selskabet ikke gaa ind paa, lige saa lidt som vedblive at betale de 30 Øre. Selskabet gjorde gældende, at Produktionen af Elektriciteten var for dyr, idet Belysningsvæsenet ikke havde moderne Maskiner. Men

det var jo ikke let at sige i denne Tid hvad der var moderne, for det skiftede hyppigt; Olie var steget meget mere i Pris end Kul, og skulde dette fortsættes, kunde det maaske blive dyrere med de moderne Maskiner end med Dampanlæg. Selskabet hævdede ogsaa, at de havde ventet at høre nye Synspunkter. Men Udvalget mente ikke, at det var dettes specielle Opgave; Hovedsynspunktet var, at der kom til at gaa saa faa Penge som muligt ud af Kommunens Kasse. Men der blev dog talt om at forsøge en Deling af de 5 Øre Forhøjelse. En Tid efter afholdtes et nyt Møde, men da var Selskabet langt mere modvilligt end første Gang. Dets Repræsentanter talte væsentlig om, hvorledes de enkelte Medlemmers Stilling var, saa Udvalget til sidst fandt Anledning til at gøre opmærksom paa, at det var Repræsentant for Byraadet. Sporvejsselskabet erklærede saa at ville gaa med til en Deling af de 5 Øre, men saaledes at Selskabet først skulde have garanteret den samme Indtægt som i 1919. Kontorchef Neergaard fandt da Anledning til at spørge Selskabet, om det ikke kunde give en vis Garanti for, at der blev kørt paa samme Maade som sidste Aar, og om Udvalget i saa Fald vilde gaa ind paa Tilbudet. Taleren lovede at forelægge det for Udvalget til Overvejelse, og Selskabets Repræsentanter trak sig ligeledes tilbage for at overveje det. Der kom imidlertid slet ikke noget Svar paa Neergaards Henstilling, hvorimod Formanden for Sporvejsselskabet meddelte Udvalget, at man nu var kommet saa langt fra hinanden, at man lige saa godt kunde slutte Forhandlingerne, hvilket altsaa skete. Senere havde de tre af Udvalgets Medlemmer været samlede og udarbejdet det foreliggende Forslag, medens de Herrer Mikael Johansen og Salling ikke havde

deltaget i Forhandlingerne eller i Udvalgets Møder. Taleren kunde ikke indse, der var nogen Mening i at nedsætte Strømprisen, naar man saa paa, hvor kolossalt Brændselsprisen var steget i de senere Aar, langt mere end noget andet, saa hvis nogen skulde have mere, var det først og fremmest Kommunen. Ligeledes var det meningsløst, at Selskabet sluttede en Overenskomst ved Nytaarstid, hvorefter der skulde betales 12 Øre mere, og saa 8 Maaneder senere forlangte at gaa 8 Øre ned; til Nytaar forlangte de maaske de resterende 4 Øre. Det var ogsaa vanskeligt hvert Kvartal at forhøje Prisen paa Gas og Elektricitet for Byens Forbrugere, hvis Prisen saa samtidig skulde nedsættes for Sporvejsselskabets Vedkommende. Taleren vilde til Slut anbefale den foreliggende Indstilling og havde iøvrigt den Opfattelse, at hvis Byraadet kunde staa enig om Kravet, vilde Selskabet sikkert gaa med dertil.

M i k a e l J o h a n s e n bekræftede, at han ikke havde deltaget i Udvalgets Møder; men det havde den borgerlige Gruppe erklæret, da Udvalget blev nedsat, idet man anbefalede det dengang foreliggende Forslag fra Belysningsudvalget til Vedtagelse, og det samme Standpunkt havde Gruppen endnu.

B r a m m e r slog fast, at Sporvejsselskabets Regnskab netop udviste det, som man kunde befrygte, naar Prisen paa en Gang blev sat saa voldsomt op, nemlig at Publikum vilde lade være at køre i Sporvogn. Afstandene var jo ikke særlig store, og man kom i Reglen lige saa hurtigt frem ved at gaa. Taleren var klar over, at dette vilde blive Følgen, da der forlangtes en Forhøjelse af 5 Øre, som i Virkeligheden var 6 Øre, idet man hidtil paa Abonnementsbillerter havde kørt for 9

Øre, og Taksten nu blev sat op til 15 Øre. Taleren havde af den Grund stillet Forslag om, at der skulde sælges 8 Billetter for 1 Kr., altsaa 12 $\frac{1}{2}$ Øre pr. Stk., og dette Forslag blev vedtaget i Byraadet; men da Selskabet ikke var sternt derfor, havde Byraadet senere frafaldet det. Dette var en meget stor Fejl, for deri laa Grunden til hele Miseren. Det saa ogsaa underligt ud, at et Selskab slet ikke vilde gøre noget for sine daglige Kunder. Selskabet havde selv erkendt det, for da det gik tilbage med Deltagelsen i Kørselen, begyndte man at sælge 7 Mærker for 1 Kr., og til Trods for, at det var en meget ringe Rabat, viste Regnskabet, at dette Abonnementssalg var steget kolossalt, medens den almindelige Kørsel var aftaget. Nedgangen var altsaa ganske simpelt Publikums Protest mod den store Forhøjelse, og dette vilde som sagt have været afværget, hvis man havde fulgt Talerens oprindelige Forslag, saa vilde alle Parter have været tilfredse. — En Pris af 30 Øre for Strøm kunde ikke kaldes for meget naar man saa paa, hvor stærkt Kul- og Oliepriserne var steget, siden Overenskomsten var sluttet, og det saa ogsaa mærkeligt ud, at Selskabet efter en saa stor Prisstigning vilde komme og forlange Nedsættelse fra 30 Øre til 22 Øre. Men Sporvejs-selskabet skulde behandle Publikum saaledes, at det blev tilfreds; det vilde betale sig for Selskabet.

V a l d. P e d e r s e n gav Brammer nogen Ret i, at Publikum havde protesteret mod den store Forhøjelse, og denne Protest vilde næppe blive mindre, naar det rygtedes, at Elektricitetsprisen skulde nedsættes til 22 Øre, medens samtidig 15 Øres Taksten skulde bibeholdes. Kørselen var dog ikke gaaet saa langt ned, som Dr. Brammer mente. Selskabet havde i sine Kalkulationer regnet

med 35 % Merindtægt af de 5 Øre, og selv om dette ikke var naaet, var Merindtægten dog over 30 %. Taleren vilde henlede Hr. Mikael Johanssens Opmærksomhed paa, at den Stilling han havde indtaget i dette Spørgsmaal, let kunde blive farlig. Det vilde vist blive ham vanskeligt at motivere sit Standpunkt over for de smaa Erhvervsdrivende, som maatte betale den store Pris for Elektricitet, medens Sporvejsselskabet skulde have Lov til at gaa ned til 22 Øre. Men maaske var Hr. Mikael Johanssens Standpunkt dikteret fra anden Side og hans inderste Opfattelse en anden.

F o r m a n d e n fremhævede det mærkelige i, naar Byraadet nedsatte et Udvalg, at den borgerlige Gruppe saa fuldstændig nægtede at arbejde, og lige saa mærkeligt saa det ud, at 4 af Gruppens Medlemmer var fraværende ved det Møde, hvor Sagen skulde afgøres. Det var Taleren, som i sin Meddelelse til Sporvejsselskabet havde brugt Udtrykket »nye Synspunkter«, og det var nærmest gjort for at meddele Selskabet, at man kunde gaa med til yderligere Forhandlinger. Det kunde ogsaa med Rette siges, at der var kommen nye Synspunkter frem, nemlig Spørgsmaalet om Rabatmærker og om en Deling af de 5 Øre. Som Sagen nu laa, mente Taleren, at man burde vedtage den foreliggende Indstilling.

C h r i s t e n s e n kunde ikke indse, at der var opnaaet synderligt, siden Sagen sidst forelaa i Byraadet. Kjeld Sørensen havde hævdet, at man aldrig vilde komme op paa de 30 Øre. Men det kunde ingen vide, og hver $\frac{3}{4}$ %, man kom over, betød 4600 Kr. Selskabet kunde næppe formindske Kørselen synderligt, for det vilde Publikum sikkert sætte sig imod. Angaaende Spørgsmaalet, om Kul eller Olie var det billigste, vilde Taleren gøre

opmærksom paa, at saa længe Olien ikke var bleven 1 Gang saa dyr endnu, var den billigere at bruge end Kul; det var netop det, at man under Krigen manglede Olie og derfor maatte benytte Dampanlæget, der bevirkede de svimlende Priser. Sporvejselskabet hævdede, at Kørselsindtægten var dalet saa stærkt, at man ikke var i Stand til at betale 30 Øre for Strømmen, og Taleren havde derfor ment det rigtigst at give noget Afslag i de sidste 4 Maaneder af Aaret, saa kunde man, naar Aaret var gaaet, faa en nøjagtig Opgørelse, hvoraf man saa kunde faa et Grundlag for Prisen i det kommende Aar. Naar der var givet Tilladelse til en Takstforhøjelse af 5 Øre, var det selvfølgelig Meningen, at Selskabet skulde have sine Udgifter dækkede, saa det kunde køre uden Tab. Det faktiske Forhold var, at med en Pris af 22 Øre i de sidste 4 Maaneder vilde Gennemsnitsprisen for hele Aaret blive ca. 28 Øre pr. K. W. T., og det gav Kommunen en Indtægt paa ca. 160000 Kr., medens det, hvis man gaar tilbage til Kontraktprisen, kun vilde blive 67000 Kr. Taleren var ikke enig med Dr. Brammer angaaende Rabatmærkerne, for det syntes at fremgaa af Regnskabet, at hvis Selskabet var gaaet ind paa at sælge 8 Mærker for 1 Kr., vilde dets Status have været endnu ringere end nu. Til Vald. Petersen vilde Taleren sige, at de 28 Øre vilde kunde dække Udgifterne baade til Brændsel, Forrentning og Amortisation. Man kunde heller ikke sidestille de smaa Kunder, der brugte Strøm et Par Timer om Dagen med et stort Selskab, som hele Dagen aftog en jævn Mængde Strøm, for dette var jo til stor Fordel for Værket. Vilde man skrue Priserne stærkt op for saadanne Selskaber, førte det blot til, at de selv vilde etablere

sig med Dieselmotorer og altsaa gøre sig uafhængige af Kommunen. Taleren havde ikke ønsket nogen Konflikt med Sporvejselskabet. Skulde man tilbage til 11 Øres Taksten, blev Kommunens Tab langt større, og det var et Spørgsmaal, om Kommunen vedblivende havde Raad til at miste ca. 100000 Kr. aarlig til Fordel for dem, der kørte med Sporvognen; det var en Beskatning af Byens øvrige Borgere, som Taleren ikke vilde være med til. Naar Flertallet af Talerens Gruppe fandt, at den foreliggende Indstilling var den rigtige, skulde Taleren ikke protestere derimod, saa maatte jo Tiden vise de store Resultater deraf. Til Slut vilde Taleren bestemt fralægge sig at have lagt noget Pres paa Selskabet eller paa anden Maade søgt at virke for det Forslag, som forelaa ved sidste Behandling af Spørgsmaalet.

Kjeld Sørensen troede ikke, at Christensens Tale vilde medvirke til, at Byen faar mere for sin Elektricitet. Som Byraadsmedlemmer var man nødt til at varetage Byens Interesser, og det skete her paa den Maade, at Byen fik saa meget som muligt for Strømmen. Christensen udtalte, at Selskabet burde have sine Udgifter dækkede, og det kunde til en vis Grad være rigtigt. Men det skulde Selskabets Repræsentanter nok selv sørge for, det behøvede Byraadsmedlemmerne ikke. Kommunen var efterhaanden kommen saa højt op i Skat, at der ikke var Raad til at give større Tilskud til saadanne Selskaber end strengt nødvendigt. Taleren var nok klar over, at Olie var billigere at bruge end Kul; men hvis man ikke kunde faa Olie, saa nyttede det jo ikke noget, og Taleren var derfor betænkelig ved helt at afskaffe Dampanlæget. Der var ingen Mening i, at Sporvejselskabet vilde lægge Indtægten i 1919 til

Grund, for dette var et Rekordaar; det var rimeligere at tage Gennemsnittet for de sidste 5 eller 10 Aar. Til Mikael Johansen vilde Taleren sige, at der ikke havde foreligget noget Forslag fra Belysningsudvalget, men derimod et Forslag fra Sporvejsselskabet, men dette blev forkastet af Byraadet, hvorefter Udvalget blev nedsat til at føre Forhandlingerne videre, og det var urigtigt af Mikael Johansen, at han ikke havde deltaget i disse Forhandlinger. Borgmesteren udtalte, at den borgerlige Gruppes Repræsentanter havde nægtet at arbejde. Men Taleren havde det Indtryk, at de netop havde arbejdet, men ganske vist i modsat Retning. Det var forkasteligt at gøre dette i en Tid, hvor Skatterne var saa høje, og Byen trængte saa stærkt til Penge. Selskabets Uvillighed til at forhandle skyldtes netop, at det regnede med, der var et Flertal i Byraadet, som var imod, at Byen skulde have flere Penge af Selskabet.

V a l d. P e d e r s e n havde ved de første Forhandlinger hævdet, at Selskabet godt kunde betale de 30 Øre, og det havde vist sig at slaa til. Det samme kunde Selskabet ogsaa betale nu. Der fandtes jo ingen faste Køreplaner; derfor var Selskabet faktisk enernadende over, hvor meget der skulde køres, og altsaa ogsaa til Dels over, hvor stor Indtægten blev. Der var sagt, at Selskabet skulde kunne køre uden Tab. Men nu havde Byen i 5 Aar leveret Strøm dertil med stort Tab, og det taltes der ikke om. Christensen udtalte, at nogle ikke burde køre billigt med Sporvognene paa de øvrige Borgeres Bekostning. Men der var dog endnu mindre Mening i, at Sporvejenes Aktionærer skulde have et stort Overskud paa Bekostning af de mange, der maatte betale den høje Pris for Elektricitet, og det berørte ogsaa Gasprisen,

for denne var forhøjet mere end nødvendigt for at holde Elektricitetsprisen nede. En Gennemsnitspris af 28 Øre holdt ikke engang Stik, for Selskabet havde selv indrømmet, at det ikke betød noget, idet man aldrig vilde komme over de 22 Øre, saa det blev i hvert Fald ikke Gennemsnitsprisen for næste Aar. Ikke et eneste Aar i den vanskelige Tid havde Sporvejene givet Underskud, men tværtimod altid givet en pæn Rente til Aktionæerne ved Siden af meget store Afskrivninger; det, der laa bagved nu, var, at Selskabet vilde have sine Udgifter ved Bruunsbro dækkede, saa at Aktionæerne kunde faa lige saa meget i Aar som i Fjor. Hvis et større Antal Aktionærer havde været Medlemmer af Byraadet, vilde Taleren have nedlagt Protest imod, at de deltog i Afgørelsen af denne Sag. Christensens Udtalelse om et Tab for Kommunen paa 100000 Kr., hvis man gik tilbage til det gamle, var ikke helt rigtig; det vilde blive ca. 65000 Kr., maaske kun 50000 Kr. paa Grund af Indskrænkning i Strømforbrug, men samtidig vilde Selskabet tabe ca. 200000 Kr. Saa opnaaede man i hvert Fald, at Borgerne kom til at køre billigere. Heller ikke kunde man sige, at Sporvejsselskabet var en særlig god Kunde for Værket, for det brugte jo Strøm baade Dag og Aften, saa selv om det gavnede Værket i en Tid af Døgnet, var det modsatte Tilfældet i den øvrige Tid. Taleren var enig med Kjeld Sørensen i, at Hr. Christensens Udtalelser kun kunde animere Sporvejsselskabet yderligere, og det var meget naturligt, at Hr. Mikael Johansen havde frafaldet Ordet, for efter Christensens Tale behøvede han ikke at tilføje noget. Taleren vilde anbefale at stemme for Udvalgets Indstilling.

Christensen kunde ikke indse, at Kjeld Sørensen og Vald. Pedersen havde Grund til at blive forskrækket over de Synspunkter, han havde fremsat, for de vidste jo, at de havde Flertallet i Byraadet med sig. Taleren skulde ikke komme ind paa Vald. Pedersens Betragtninger, for en stor Del af disse var ganske ved Siden af. Naar han vilde paastaa, at med en Gennemsnitspris af 28 Øre for i Aar, vilde Prisen til næste Aar blive 22 Øre, saa hørte dog alting op.

Mikael Johansen skulde heller ikke komme ind paa Vald. Pedersens Maade at diskutere paa og forstod overhovedet ikke, hvad denne Sag havde med de Næringsdrivende at gøre. Kjeld Sørensen udtalte, at Belysningsudvalget ikke havde fremsat noget Forslag. Men der forelaa i hvert Fald sidste Gang Forslag til en Overenskomst, som blev anbefalet af Belysningsudvalget med Undtagelse af Vald. Pedersen, og denne Overenskomst blev tiltraadt af Talerens Gruppe. Da Flertallet saa vedtog at nedsætte et Udvalg til videre Forhandling, erklærede Gruppens Formand, at man ikke kunde gaa med hertil, men henholdt sig til det første Forslag. Taleren lod sig ikke noget diktere af andre, var ikke Aktionær i Sporvejs-selskabet og optraadte ikke paa Aktionærernes Vegne, havde ikke arbejdet hverken for Flertallet eller Mindretallet og overhovedet ikke beskæftiget sig med Sagen, før den kom frem i Byraadet. Det var maaske nok en noget usædvanlig Fremgangsmaade, at man ikke havde deltaget i Udvalgets Arbejde; men det blev altsaa erklæret straks, da Udvalget blev nedsat, saa det maatte alle paa Forhaand være klar over.

Vald. Pedersen bemærkede overfor Christensen, at det var let nok at kalde hans Uda-

lelser ved Siden af; den Slags Redningsplanker brugte man gerne, naar man ikke kunde dokumentere det modsatte. Det Forslag, der forelaa i Dag, var i hvert Fald et Forsøg paa at varetage Borgernes Interesser og ikke enkelte Storaktionærs. Taleren havde ingen Del i den sidst foreslaaede Overenskomst, idet han ikke havde faaet Meddelelse om, at der skulde afholdes Møde.

C h r i s t e n s e n vilde tilbagevise den Beskyldning at have varetaget Sporvejsselskabets Interesser. Taleren havde tværtimod varetaget Kommunens Interesser paa bedste Maade efter sin bedste Overbevisning og følte sig ikke generet af Vald. Pedersens Insinuationer.

O l e s e n havde ikke ønsket at komme ind i Udvalget, men havde selvfølgelig deltaget i Møderne, og derfor kunde Taleren ogsaa bevidne, at Sporvejsselskabet havde maattet erkende Vald. Pedersens Tal for rigtige, saa det kom man ikke bort fra.

M i k a e l J o h a n s e n vilde anmode Vald. Pedersen om at dokumentere, ved hvilken Lejlighed Taleren havde støttet Aarhus elektriske Sporvej.

V a l d. P e t e r s e n svarede hertil, at Mikael Johansen havde anbefalet at være tilfreds med den sidst foreliggende Overenskomst, til Trods for, at den vilde gavne Aktionærerne paa Byens Bekostning.

F o r m a n d e n henstillede, hvis der blandt Byraadets Medlemmer fandtes Aktionærer i Sporvejene, at de saa ikke stemte i Sagen, og endvidere, hvis den foreliggende Indstilling blev vedtaget, at man saa meddelte Selskabet, at Byraadet fremdeles var villigt til Forhandling.

O l e s e n havde intet herimod, saafremt Selskabet vilde anslaa en anden Tone end sidst.

Kjeld Sørensen og Vald. Pedersen sluttede sig hertil.

Indstillingen vedtoges enstemmig.

26. (J. Nr. 326—1920). **Andragende om Holdeplads for en Automobilomnibus mellem Sporvognsremissen og »Varna«.**

Vald. Pedersen vilde ikke være med til, at en udenbys Mand skulde have Lov til at drive Erhvervsvirksomhed her og paaføre Byens Borgere en Konkurrence.

P. Petersen foreslog at udsætte Sagen, da Brolægningsudvalgets Formand ikke var til Stede.
Udsattes.

17. (J. Nr. 11¹²—1920). **Købekontrakt med Lokomotivmester H. P. Christiansen angaaende en Grund ved Viborgvej.**

Godkendtes.

18. (J. Nr. 3^{1.2.3}—1920). **Efterbevilling af Overskridelser i Alderdomsunderstøttelsens, Enkebørnsunderstøttelsens og Fattigvæsenets Regnskaber.**
— 2. Behandling.

Efterbeviilling meddeltes.

19. (J. Nr. 3⁴—1920). **Efterbevilling af Overskridelser i Sygehusenes Regnskab.**

Mikael Johansen bemærkede, at det var meget store Overskridelser, nemlig ca. 500000 Kr., og Forholdet var noget lignende i Fjor. Der ofredes vist lidt for meget i disse dyre Tider paa at være Foregangshospital, og maaske skete der ogsaa Misbrug ved, at en Del Patienter laa paa Hospitalet længere end nødvendigt, hvorved Liggedagenes Antal steg stærkt. Saavidt Taleren bekendt, kostede en Seng Kommunen 10 Kr., saa det var aldeles nødvendigt, at Udvalget anstrengte sig for at faa en Takstforhøjelse, særlig da for Enkeltværelser.

M o u s t e n beklagede ogsaa, at Overskridelserne var blevet saa store, men Udvalget mente at være sagesløst i saa Henseende, idet det foreliggende Budget var lagt for ca. 2 Aar siden, og Stigningerne i det sidste Aar havde overgaaet alle tidligere. Tillige havde man i det sidste Aar haft en meget stor Skarlagensfeber-epidemi, saa Marse-lisborg Hospital havde haft 20000 Sygedage mere end budgetteret. Taleren troede, at de ledende Mænd paa Hospitalet sparede, saa godt som det var muligt paa et saadant Sted, men ingen kunde jo forudse de store Prisstigninger. Kul var f. Eks. budgetteret til 150 Kr. pr. Ton, og nu havde man maattet købe til 225 Kr.

F o r m a n d e n gjorde opmærksom paa, at mange af Udgifterne skyldtes senere Bevillinger i Byraadet. Taleren troede ikke, at Patienterne laa for længe paa Hospitalerne, for de var saa stærkt besøgte, at de syge maatte ud saa snart som muligt, for at der kunde blive Plads til andre.

Overgik til 2. Behandling.

20. (J. Nr. 364—1920). **Andragende fra Skovvangens Grundejerforening om at faa anbragt en Gadelyste paa Skovvangstovv.**

Fra Belysningsudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Da Gadeanlægget paa det Sted, hvor Lygten ønskes anbragt, ikke er fuldendt, og der derfor ingen Gasledning er nedlagt, indstiller Udvalget, at der svares Grundejerforeningen, at Lygten kun kan opstilles, naar Grundejerforeningen afholder Udgiften, ca. 700 Kr.«

C h r i s t e n s e n anbefalede Indstillingen.
Indstillingen vedtoges.

21. (J. Nr. 380—1920). Indstilling fra Belysningsudvalget om **Bevilling af 15000 Kr. til Anskaffelse af Elektromotorer til den mindre Industri-**

Udvalget foreslaar at forhøje Renten til 8 %
Christensen anbefalede Indstillingen.

Formanden henstillede til Udvalgene at overveje, om der ikke var andre Steder, hvor det blev nødvendigt at gaa til en Renteforhøjelse.

Indstillingen vedtoges.

22. (J. Nr. 36—1920). **Sagen angaaende Dyrtidstillæg til Speciallægerne, og**

23. (J. Nr. 390—1920). Indstilling fra Sygehusudvalget om **Forhøjelse af Betalingen til Set. Josephs Hospital.**

Følgende Indstilling forelaa:

- I. »I Henhold til medfølgende Andragende fra Set. Josephs Hospital indstiller Udvalget til det ærede Byraad, at Tillægstaksten for specialbehandlede Patienter fra 1. Januar d. A. indtil videre forhøjes til 1,50 Kr. for Øre- Næse- og Halspatienter og til 2,25 Kr. for Øjenpatienter.

Dette vil medføre en forøget Udgift i et Regnskabsaar af ca. 3000 Kr. Af dette Beløb betaler de statsanerkendte Sygekasser i Henhold til medfølgende Skrivelse som hidtil Halvdelen, hvorimod Ikke-Sygekassepatienter betaler den fulde Forhøjelse.

- II. Iøvrigt indstilles, at Taksten fra 1. September d. A. forhøjes med 1 Kr. pr. Sygedag, saaledes at der fra nævnte Tidspunkt betales 6 Kr. for almindelige medicinske Patienter og 7 Kr. for Tuberkulosepatienter. Dette vil for Slutningen af Regnskabsaaaret 1920—21 medføre en forøget Udgift af ca. 12000 Kr.«

Mousten oplyste, at første Del af Indstillingen angik det Tillæg, der tidligere var vedtaget

af Byraadet, og nu var den formelle Side af Sagen i Orden. Sidste Del af Indstillingen drejede sig om en Forhøjelse af Grundtaksten, og en saadan maatte kaldes rimelig.

Christensen henstillede til Udvalget af og til at undersøge Tuberkulosepatienternes Kost, da der undertiden blev klaget over den.

Mousten svarede hertil, at Udvalget af og til kom derud og smagte paa Maden, og man kunde ikke indse, at denne Klage var berettiget. Desuden fik Udvalget fra Hospitalet tilsendt Vægtkurver, og disse viste, at Patienterne næsten altid tiltog i Vægt. Dette var det bedste Bevis paa, at der ikke var noget i Vejen med Kosten.

Indstillingen vedtoges.
